

การจัดทดสอบแบบจำลองการเก็บข้อมูลครั้งที่ 11
เส้นทางสถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์
สมาคมสถาปัตย์กรรมการศาสตร์แห่งประเทศไทย วันศุกร์ที่ 2 เมษายน 2547

ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบสอบถามการท่องเที่ยวสถาปัตยกรรม
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

☐ รายการที่ 1 “คุ้มเจ้าครองนครเชียงใหม่” เมืองประวัติศาสตร์เชียงใหม่ ☐ รายการที่ 2 “สถาปัตยกรรมเชียงใหม่” เวียงโบราณและเรือนพื้นถิ่น

☐ รายการที่ 3 “สถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติ” ริมแม่น้ำปิงฝั่งตะวันตก

โปรดทำเครื่องหมาย ☒ และเขียนข้อเสนอแนะในแต่ละรายการ

1. การจัดเนื้อหาและสถานที่เข้าชม ☐ มาก ริมเร่ง ☐ พอเหมาะ ☐ น้อย ☐ ไม่ต่อเนื่อง
ข้อเสนอแนะเรื่องเนื้อหา
2. สารความรู้ทางวิชาการ ☐ มาก เข้มข้น ☐ พอเหมาะ ☐ น้อย
ข้อเสนอแนะเรื่องวิชาการ
3. ระยะเวลาที่เหมาะสม (1/2 วัน) ☐ ยาวนาน ☐ พอเหมาะ ☐ สั้นไป
ข้อเสนอแนะเรื่องเวลา
4. ยานพาหนะและการเดินทาง ☐ ดีมาก ☐ พอเหมาะ ☐ ไม่สะดวก
ข้อเสนอแนะเรื่องยานพาหนะ
5. บันเทิง การพักผ่อนน้อย เครื่องดื่มของว่าง ☐ ไม่จำเป็น ☐ พอเหมาะ ☐ น้อยไป แคร่ร้อน เหนื่อยง่าย
ข้อเสนอแนะเรื่องการพัก
6. ความคุ้มค่าเงินและเวลา ☐ คุ้มค่ามาก ☐ พอเหมาะ ☐ ไม่คุ้มค่าไม่น่าสนใจอย่างที่คาดหวัง
ข้อเสนอแนะเรื่องคุ้มค่า
7. จำนวนคนร่วมรายการ (30 คน) ☐ มากไป แออัด ☐ พอเหมาะ ☐ น้อย
ข้อเสนอแนะเรื่องจำนวนคนที่เหมาะสม
8. ท่านมีความสนใจเรื่องใด/สถานที่ใดมากที่สุดในการนี้
.....
.....

9. รายการท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมเชียงใหม่ที่สนใจในอนาคต เลือกได้มากกว่า 1 รายการ

- ☐ สถาปัตยกรรมพุทธศาสนา วัดในเมืองฯ มีกว่า 100 วัด วัดสำคัญประจำทักษา วิหาร หอไตรล้านนา
- ☐ สถาปัตยกรรมศาสนาและความเชื่อ โบสถ์ มัสยิด - กู่ ชั่วง หออินทิล เจดีย์ร้าง ประตูแจ่งเมืองสำคัญ
- ☐ สถาปัตยกรรมราชการในอดีต ศาลารัฐบาล 2469 ศาลมณฑลฯ 2453 กรมป่าไม้ 2439 กองสุลอังกฤษ 2426
- ☐ สถาปัตยกรรมอาคารพาณิชย์ อิทธิพลช่างชาวจีน ถนนท่าแพ ถนนวิชยานนท์ ตั้งแต่ปี 2435
- ☐ เวียงโบราณเช่น เวียงกุมกาม เวียงท่ากาน เวียงมโน เวียงเถาะ เวียงหอด เวียงหนองก่อง
- ☐ ชุมชนเก่าแก่ ชาติพันธุ์ต่างๆ ลื้อ จีน โยน หมู่บ้านชาวชนบทและชาวไทยภูเขา ม้ง ลัวะ เข้า กะเหรี่ยง
- ☐ สถาปัตยกรรมร่วมสมัย ผลงานของ อ.จุลทัศน์ กิติบุตร อ.นิธิ สถาปิตานนท์ อ.มรว.มิตรารุณ เกษมศรี

10. ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....
.....
.....

11. ข้อมูลส่วนตัว อายุ.....ปี อาชีพ.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่เข้าร่วมรายการการท่องเที่ยวสถาปัตยกรรม สอมนภูมิ

ภาคผนวก ค เอกสารสำหรับเผยแพร่ “เส้นทางท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์”

รายละเอียดของเอกสารประกอบเส้นทางท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่

การเตรียมตัวก่อนการเดินทาง

นักท่องเที่ยวควรเตรียมหมวก ร่ม และแว่นตากันแดด การแต่งกายควรแต่งกายสุภาพ ก่อนการเดินทางเยี่ยมชมเส้นทางท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย ศาสนสถาน โบราณสถานต่างๆ

การเดินทางของนักท่องเที่ยวนั้น ควรจัดเตรียมยานพาหนะในการเดินทาง นอกเหนือจากการเดินเท้า เช่น จักรยาน รถจักรยานยนต์ รถสามล้อ รถสามล้อเครื่อง และรถสี่ล้อแดง เป็นต้น โดยการเดินทางทั้งหมด 16 เส้นทาง แต่ละเส้นทางอาจจะใช้ยานพาหนะที่ต่างกัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 3-5 ชั่วโมงต่อเส้นทาง ควรจัดเตรียมเครื่องดื่มเตรียมเงินสด เหรียญหรือธนบัตรขนาดเล็กติดตัวไปด้วยเนื่องจากในระหว่างเส้นทางมีร้านค้าจำหน่ายของที่ระลึกเพื่อให้นักท่องเที่ยวจับจ่ายและหยุดพัก

การเดินทางในเมืองค่อนข้างปลอดภัย แต่ไม่ควรใส่เครื่องประดับหรือสิ่งของที่มียี่ห้อที่ไม่จำเป็น การเดินเท้าในเมืองทางเดินค่อนข้างแคบถนนบางสายมีขนาดเล็กและมีการเดินรถทางเดียว ควรระมัดระวังอุบัติเหตุจากยานพาหนะ

นักท่องเที่ยวควรเดินทางไปเป็นกลุ่มขนาดเล็ก นักท่องเที่ยวที่เช่ารถยนต์ขับเองนั้นมีข้อแนะนำว่าควรจำกัดความเร็วในการขับขี่ และศึกษาเส้นทางจราจรก่อนการเดินทาง หากมีอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ร้าย โปรดแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยวหรือตำรวจท้องที่ หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อ 191 และ 053-248130

ทางเลือกสำหรับการเดินทางโดยยานพาหนะ

วิธีการเดินทาง	ค่าโดยสารหรือค่าเช่า (บาท/คัน/วัน)
รถจักรยาน (เช่า)	50-100
รถจักรยานยนต์ (เช่า)	150
รถสามล้อ (รับจ้าง)	200
รถสามล้อเครื่อง (รับจ้าง)	250
รถสี่ล้อแดง (รับจ้าง)	400-600
รถยนต์ (เช่า)	800-2,000

เทศกาลสำคัญประจำปี

งาน	เดือน	วัน	สถานที่
1. งานไม้ดอกไม้ประดับ	กุมภาพันธ์	เสาร์แรกของเดือน	สวนสาธารณะหนองบวกหาด
2. ประเพณีปีใหม่เมือง (งานสงกรานต์)	เมษายน	13-15 ของเดือน	เมืองเชียงใหม่และวัดทุกวัด
3. ประเพณีใส่ขันดอกบูชาอินทขิลและสืบชะตาเมือง	พฤษภาคม	ปลายเดือน 6 และ 7	วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร แจ้งเมือง ประตุมือง อนุสาวรีย์สามกษัตริย์
4. วันวิสาขบูชา	มิถุนายน	ขึ้น 14 ค่ำ เดือน 7	วัดทุกวัด
5. งานทานสลากภัต	สิงหาคม	ระหว่างวันเข้าพรรษา	วัดทุกวัด
6. ประเพณียี่เป็ง (งานลอยกระทง)	พฤศจิกายน	ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12	สองฝั่งริมแม่น้ำปิง และวัดทุกวัด

ประวัติศาสตร์เชียงใหม่

ตำนานชินกาลมาลีปกรณ์¹ ระบุว่า ปี พ.ศ.1835 พญามังรายได้รวบรวมกำลังคนเข้าตีนครหริภุญไชยและสามารถเข้ายึดครองได้สำเร็จ อย่างไรก็ตามพระองค์ไม่ปรารถนาที่จะประทับอยู่ที่ลำพูน แต่ได้ทรงสร้างเวียงกุมกามในฐานะศูนย์กลางของอาณาจักรล้านนา ในเวลาต่อมา หลังจากนั้นพระองค์ทรงสร้างเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 1839 บริเวณเชิงดอยสุเทพ ซึ่งมีแม่น้ำปิงไหลผ่านทางทิศตะวันออกของเมืองบริเวณที่พญามังรายต้องพระทัยนี้เคยมีชุมชนอยู่แล้วหลายแห่งได้แก่ เวียงเจ็ดลินหรือเวียงเชษฐาบุรีอยู่บริเวณเชิงดอยสุเทพ ซึ่งเป็นเมืองร้างของเศรษฐีลัวะ 9 ตระกูล พระองค์จึงตั้งชื่อเมืองเชียงใหม่ว่า “เมืองนพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่” ตามชื่อเดิมของเมืองลัวะดังกล่าว การสร้างเมืองเชียงใหม่ในคราวนั้นพญามังรายได้เชิญพระสหายอีก 2 พระองค์มาร่วมปรึกษาหารือคือ พญาร่วง (พ่อขุนรามคำแหง) แห่งกรุงสุโขทัยและพญาเมืองแห่งเมืองพะเยา

พญามังรายทรงดำริที่จะสร้างเมืองเชียงใหม่ในผังสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดด้านละ 4,000 เมตร (2,000 วา) แต่พญาร่วง (พ่อขุนรามคำแหง) และพญาเมือง ทั้งสองว่าผังเมืองใหม่หากใหญ่เกินไปจะควบคุมดูแลลำบาก ดังนั้นจึงตกลงสร้างเมืองในผังสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดด้านละ 1,000 เมตร (500 วา) โดยเริ่มก่อสร้างกำแพงเมืองและคันดินพร้อมทั้งขุดคูเมืองตามแบบเมืองสุโขทัย ปราสาทราชมนเฑียร หอนอน ราชวัง คู่น้อย คลังสมบัติ ยุ้งฉาง โรงช้าง โรงม้า กาดลี (ตลาดกลางเวียง) วัดเชียงมั่น วัดศรีสร้อยท้าวแจ้ง (วัดพระเจ้าเม็งราย) วัดโฝสืบเอ็ดกอ (วัดอุโมงค์) วัดศรีสร้อยทวายมูล (บริเวณท่าสะต๋อย) และวัดในเวียงกุมกาม โดยผังเมืองในยุคแรกนี้มีศูนย์กลาง คือ อินทขิล หอเสื้อเมือง การวางผังเมืองดังกล่าวสันนิษฐานว่าอาจได้รับอิทธิพลจากผังเมืองสุโขทัย ในสมัยพญาผายู พ.ศ.1883

วันและช่วงเวลาการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวควรใช้ช่วงเวลาเช้าของวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ครั้งวัน ซึ่งเหมาะสมต่อการท่องเที่ยว เพราะอากาศไม่ร้อนมากนักการจราจรไม่ติดขัด นักท่องเที่ยวจะได้รับความสดชื่นและตื่นตัวต่อบรรยากาศโดยรอบ มีความเหน็ดเหนื่อยน้อยกว่าในช่วงเวลาบ่าย การเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ บางแห่งอาจปิดทำการระหว่างวันหยุดปีใหม่และวันหยุดสุดสัปดาห์ ถ้าวันหยุดนักขัตฤกษ์ตรงกับวันหยุดสุดสัปดาห์ก็จะหยุดชดเชยในวันทำงานแทน โปรดตรวจสอบข้อมูลในแต่ละเส้นทาง

การบริการร้านอาหารและเครื่องดื่ม

ร้านอาหารและเครื่องดื่มมีบริการแก่นักท่องเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยว สามารถแวะซื้อได้ตลอดเส้นทาง เช่น ร้านสะดวกซื้อ และตลาดสดต่างๆ และนักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนตามจุดต่างๆ ได้ เช่น ภายในบริเวณวัด โบราณสถานต่างๆ และสถานที่เข้าเยี่ยมชมบางแห่งมีการบริการอาหาร เครื่องดื่ม ที่พัก ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก และห้องสุขา จุดที่พักบางแห่งจะมีเอกสารคู่มือการท่องเที่ยวแจกฟรีแก่นักท่องเที่ยวด้วย

บันทึก: ข้อมูลแผนผังและรายละเอียดทั้ง 14 เส้นทางของเดือนตุลาคม 2547 ค่าโดยสาร ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ควรตรวจสอบข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

¹ รัตนปัญญาธระ. แปลโดยแสง มนวิฑูร, ชินกาลมาลีปกรณ์. เชียงใหม่, 2510, หน้า 105.

CHIANG MAI WALKS

เส้นทางท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์

Architectural Routes for Historical Tourism

เส้นทางที่ 1 ภายในกำแพงเมืองเก่าทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
Route 1 Inner City Wall N/E

I - 01

จัดทำโดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิทย์ เทียนรุ่งเรือง และคณะ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โดยการสนับสนุนการวิจัย จาก

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

และ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงานภาคเหนือเขต 1 เชียงใหม่

อนุสาวรีย์สามกษัตริย์
Three Kings Monument

คุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)
Khum Chao Burirat (Mahasin)

วัดพันอ้น
Wat Pan On

วัดหมื่นล้าน
Wat Muang Lan

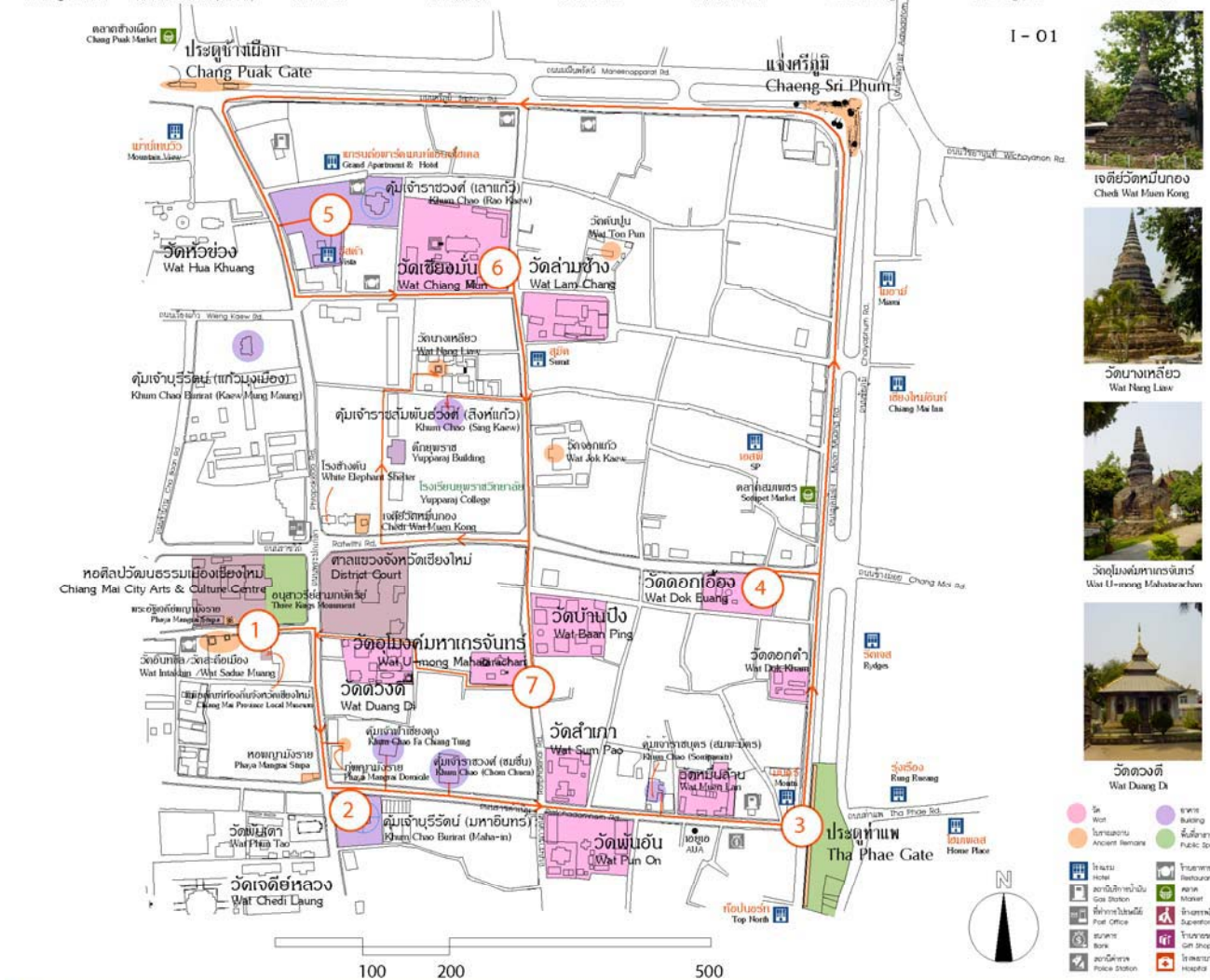
ประตูท่าแพ
Tha Phae Gate

วัดดอกคำ
Wat Dok Kham

วัดดอกเอื้อง
Wat Dok Eueang

วัดเชียงมั่น
Wat Chiang Min

วัดสามช้าง
Wat Lam Chang

I - 01

เจดีย์วัดหมื่นทอง
Chedi Wat Muang Kongs

วัดบางหลวง
Wat Bang Luang

วัดคูเมืองมหาเจดีย์
Wat U-mong Mahachedi

วัดดวงดี
Wat Duang Di

ระยะเวลาเดินสำหรับแผนที่ด้านบน Walks time correspond to those on the map above.

CHIANG MAI WALKS

เส้นทางท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมเชิงประวัติศาสตร์

Architectural Routes for Historical Tourism

เส้นทางที่ 2 ภายในกำแพงเมืองเก่าทิศตะวันออกเฉียงใต้
Route 2 Inner City Wall S/E

I - 02

จัดทำโดย
ผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการ วิทยาลัยการท่องเที่ยว และคณะ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โดยการสนับสนุนการวิจัย จาก
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

และ
การขอใช้พื้นที่ประเทศไทย
สำนักงานเขตเหนือเขต 1 เชียงใหม่

วัดอินทกะ / วัดสะตือเมือง
Wat Intakha / Wat Sae Maung

คุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)
Kham Chao Bursat (Maha-in)

หอพระนางมิ่งราย
Phaya Mangrai Stupa

วัดเจดีย์หลวง
Wat Chedi Luang

วัดเจดีย์หลวง
Wat Chedi Luang

วัดหมื่นตม
Wat Maen Toom

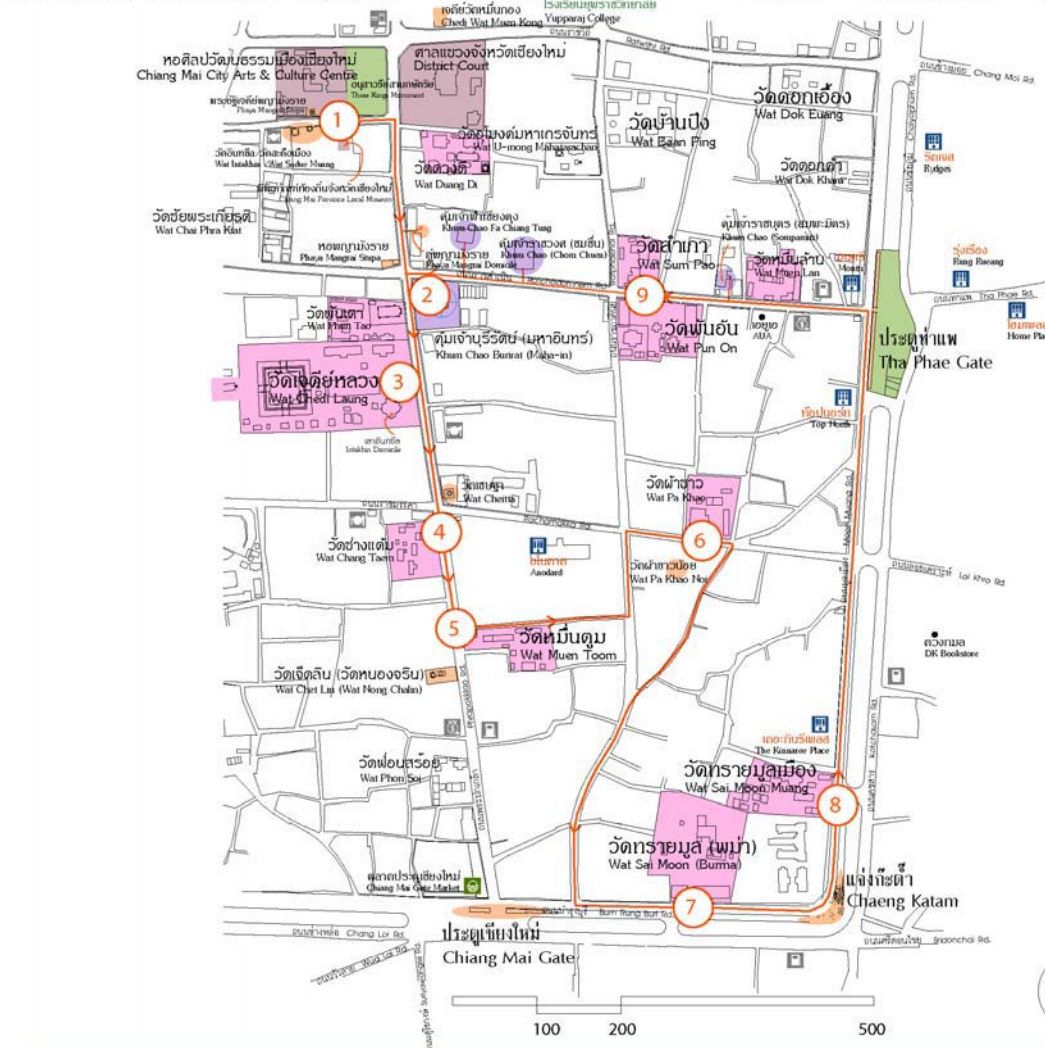
วัดเจ็ทแลน (วัดหนองจอก)
Wat Chet Lan (Wat Hong Chakha)

วัดน้ำขาว
Wat Pa Khao

วัดทรายมูล (พม่า)
Wat Sai Moon (Birma)

I - 02

วัดทรายมูลเมือง
Wat Sai Moon Muang

วัดหมื่นแลน
Wat Maen Lan

วัดพันอัน
Wat Pun On

วัดสุป่า
Wat Sun Pao

① หอศิลป์วัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ 5 min → ② คุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์) 2 min → ③ วัดเจดีย์หลวง 3 min → ④ วัดช้างแต่ม 3 min → ⑤ วัดหมื่นตม 8 min →

⑥ วัดน้ำขาว 12 min → ⑦ วัดทรายมูล (พม่า) 5 min → ⑧ วัดทรายมูลเมือง 16 min → ⑨ วัดพันอัน 5 min → ② คุ้มเจ้าบุรีรัตน์ (มหาอินทร์)

ระยะเวลาเดินสำหรับแผนที่ด้านบน Walks time correspond to those on the map above.

